

Svar på 10-dages forespørgsel fra Danmarksdemokraterne om madordninger i Aarhus Kommunes dagtilbud

12. juni 2026
Side 1 af 5

1. Hvad kendetegner de dagtilbud, hvor forældrene vælger den kommunale frokostordning fra? Er der eksempelvis særlige geografiske, demografiske eller socioøkonomiske mønstre?

Langt størstedelen af afdelingerne i Aarhus Kommune vælger det kommunale frokostmåltid til, og Sundhed, Børn og Unge kan ikke entydigt identificere sociodemografiske forhold ved dem, der vælger det fra.

Ved valget til det kommunale frokostmåltid i 2024 stemte forældrene nej til et kommunalt frokostmåltid i knap 9% af dagtilbudsafdelingerne i Aarhus Kommune. Det svarer til 27 afdelinger ud af i alt 306.

Nedenstående tabel viser de dagtilbud, hvor forældrene har valgt den kommunale frokostordning fra ved valget i 2024.

Dagtilbud	Antal afdelinger med madpakker
Kommunale dagtilbud:	
Skødstrup dagtilbud	1
Strandens dagtilbud	3
Nordbyernes dagtilbud	2
Lystrup-Elsted dagtilbud	3
Christiansbjerg dagtilbud	1
Skovvang og Trøjborg dagtilbud	1
Skejby-Vorrevang dagtilbud	1
Tilst dagtilbud	1
Harlev dagtilbud	1
Viby-Rosenvang dagtilbud	1
Tranbjerg dagtilbud	1
Beder-Malling dagtilbud	4
Solbjerg-Mårslet dagtilbud	1
I alt:	21 ¹
Selvejende dagtilbud:	
Børnehaven Svend-Åge - Risskov	1
Børnehaven Kernehuset - Hjortshøj	1
Skovbørnehaven Skovtrolden – Højbjerg ²	1
Børnehaven Skovgårdsparken - Brabrand	1
Børnehaven Bjørnbakhus - Viby	1

¹ Svarer til 7,6% af alle kommunale dagtilbud.

² Fritaget fra afstemning om kostordning, da det er en skovbørnehave.

Børn og Unge

Pædagogik, Organisation og Sundhed
Aarhus Kommune

Sundhed, Fællesfunktionen

Grøndalsvej 2
8260 Viby J

Direkte telefon: 51 57 59 01

Sagsbehandler:
Lea Falkenberg Andersen

Børnehuset Valnødden - Mårslet	1
I alt:	6 ³

12. juni 2026
Side 2 af 5

Der ses, som nævnt, ikke et entydigt mønster i hvilke afdelinger, der vælger frokostmåltidet fra.

Andelen af elever fra uddannelsesfremmede hjem i det skoledistrikt, som en given dagtilbudsafdeling tilhører, kan give en indikation på social udsathed i afdelingen. Alle, undtagen tre afdelinger⁴, har en lav andel af elever i skoledistriktet fra uddannelsesfremmede hjem på 10% eller under. Dvs. at der er relativt få afdelinger, med en høj andel af børn fra uddannelsesfremmede hjem, som stemmer nej til frokostmåltidet.

2. Hvordan fordeler dagtilbuddene sig i forhold til antallet af daglige måltider, der tilbydes børnene? Hvor mange institutioner tilbyder alene frokost, hvor mange tilbyder to måltider, og hvor mange tilbyder tre/alle måltider?

Jf. Dagtilbudsloven skal alle børn i kommunale, selvejende og private daginstitutioner tilbydes et sundt frokostmåltid. Minimum hvert andet år skal forældrene derfor stemme om, hvorvidt de ønsker et kommunalt frokostmåltid i deres barns afdeling eller ej.

Ved frokostvalget i 2024 stemte forældrene ja til et kommunalt frokostmåltid i 91% af dagtilbuddene fordelt over hele Aarhus Kommune. Det svarer til 279 dagtilbudsafdelinger, hvoraf 138 dagtilbudsafdelinger har egenproduktion/samproduktion og 141 afdelinger får maden fra en ekstern leverandør.

Når det gælder mellemmåltider i dagtilbuddene, er der stor variation i, hvad den enkelte dagtilbudsafdeling tilbyder.

Det er de enkelte dagtilbudsafdelinger, der beslutter, hvorvidt de ønsker at prioritere midler fra dagtilbuddets budget til at servere morgenmad, formiddags- eller eftermiddagsmad ud over frokostmåltidet. Børn og Unge har ikke data, der viser, hvor mange afdelinger, der prioriterer midler fra deres budget til at servere et eller flere mellemmåltider, da det er en beslutning der træffes decentralt.

Hvis det er besluttet, at det er forældrene, der skal medbringe mellemmåltider i den enkelte dagtilbudsafdeling, kan forældrene vælge at oprette en forældrearrangeret madordning for et formiddags- og/eller et eftermiddagsmåltid jf. Dagtilbudsloven. Pr. 1. august 2026 har vi 49 dagtilbudsafdelinger, der

³ Svarer til 20% af alle selvejende dagtilbud.

⁴ De tre afdelingers skoledistrikter: Skejby-Vorrevang (17%), Tilst (18%), Børnehaven Skovgårdsparken (23%). Opgørelse fra skoleåret 2024/25.

har en forældrearrangeret madordning, hvor Børn og Unge hjælper med at opkræve beløbet fra forældrene. Det fremgår ikke, om det opkrævede beløb bruges på hhv. 1 eller 2 måltider (formiddags- og/eller eftermiddagsmad). Derudover kan der være forældrearrangerede madordninger, hvor forældrene selv står for opkrævningen og som derfor heller ikke fremgår af Børn og Unges data.

12. juni 2026
Side 3 af 5

Nedenstående tabel viser, hvordan dagtilbudsafdelingerne med forældrearrangeret madordning fordeler sig på dagtilbud.

Dagtilbud	Antal afdelinger med forældrearrangeret madordning
Langenæs dagtilbud	7
Frederiksbjerg dagtilbud	5
Midtbyens dagtilbud	7
Møllevang dagtilbud	6
Søndervang-Vestergård dagtilbud	3
Brabrand Søens dagtilbud	1
Solbjerg-Mårslet dagtilbud	1
Skovvang og Trøjborg dagtilbud	3
Beder-Malling dagtilbud	6
Stavtrup dagtilbud	6
Gl. Åby dagtilbud	1
Skejby-Vorrevang dagtilbud	1
Skåde-Højbjerg dagtilbud	1
Lisbjerg-Trige-Spørring dagtilbud	1
I alt	49

3. Hvilke principper og kriterier ligger til grund for, hvor mange måltider der tilbydes i det enkelte dagtilbud?

Forvaltningen i Børn og Unge har ikke data, der viser overblikket over dagtilbuddenes principper og kriterier for antallet af måltider, der tilbydes.

I Aarhus Kommune bliver frokosten organiseret i de enkelte dagtilbud ud fra de rammer, der er sat af lovgivning og Byrådet. Dagtilbudsbestyrelsen kan fastsætte principper for maden og måltidet. Beslutningen om, hvor mange måltider der tilbydes i det enkelte dagtilbud, er en beslutning dagtilbudslederen træffer decentralt ud fra de principper, som dagtilbudsbestyrelsen har fastsat.

Hvilken type frokostmåltid, der kan tilbydes, afhænger blandt andet af de principper dagtilbudsbestyrelsen har sat og de fysiske forhold, der er i institutionen. Det betyder, at der kan være store forskelle på hvilken type frokost og hvor mange måltider, der tilbydes i enkelte dagtilbud.

12. juni 2026
Side 4 af 5

4. Er der forskelle i de økonomiske rammevilkår mellem dagtilbud afhængigt af børnenes gennemsnitlige opholdstid? Kan institutioner i områder med mange studerende fx i midtbyen med kortere pasningstid have lettere ved at finansiere måltider end institutioner i oplandsområder med mange i arbejde, hvor børnene typisk opholder sig længere tid i institutionen?

Børn og Unge vurderer, at den eksisterende budgetfordelingsmetode sikrer, at de økonomiske rammevilkår i dagtilbuddene er ens, for dagtilbud med ens opgavemængde.

Det styrende princip i dagtilbuddenes økonomi er, at pengene følger barnet. Dagtilbuddene får budget ud fra antallet af indskrevne børn ganget med et beløb pr. barn i aldersgrupperne henholdsvis 0 – 2 år og 3 – 5 år.

Beløbet pr. barn afspejler prioriteringen af aldersgrupper i minimumsnormeringerne, hvor vuggestuebørn tæller dobbelt i forhold til børnehavebørn. Beløbet pr. barn udgør den største del af budgettet til dagtilbud.

Ud over almenbudgettet har dagtilbuddene et budget til sårbare børn. Budgettet består af et budget til sociale normeringer, som fordeles ud fra børnenes forventede sårbarhed. Derudover består budgettet af vidtgående støtteressourcer, som enten kan søges i en central pulje, eller for de dagtilbud som deltager i en prøvehandling med udlagte vidtgående støtteressourcer, som fordeles efter den forventede sårbarhed.

Forældre har mulighed for at indmelde deres børn på deltidspladser, hvor beløbet pr. barn afspejler, hvorvidt der er tale om et barn, som er på deltid eller fuld tid.

Med budgettildelingsmodellerne forsøges der – i en afvejning mellem enkelhed og forståelighed på den ene side og retfærdighed på den anden – at tage højde for de væsentligste opgavemæssige forskelle mellem dagtilbud. Budgettildelingsmodellen for dagtilbud er senest evalueret i 2023. Hverken i udarbejdelsen af modellen eller i evalueringen er *forskelle i fremmøde* – udover forskellen mellem deltids- og fuldtidspladser - blevet foreslået som et forhold, der skulle tages højde for.

5. Hvilke økonomiske konsekvenser vil det have at sikre, at dagtilbud, hvor forældrene har tilvalgt en madordning, tilbyder alle måltider som en samlet løsning?

Frokostordningerne i Aarhus Kommune er fuldt forældrefinansierede, og opkræves som en særskilt del af forældrebetalingen i dagtilbud, for de dagtilbudsafdelinger, som ikke har fravalgt frokostordningen.

Frokostordningerne kan ikke indenfor denne ordning udvides til at omfatte øvrige måltider. I stedet henvises til muligheden for at oprette en forældrearrangeret madordning.

12. juni 2026
Side 5 af 5

Dette følger også af byrådets godkendelse af indstillingen om Frokost- og madordninger i dagtilbud efter 1. januar 2011, som blev vedtaget i Byrådet den 22. september 2010.

Frokost- og madordninger kan i princippet også etableres som en integreret del af dagtilbudsydelsen, og vil i givet fald gælde alle dagtilbudsafdelinger, og indgå i en forøgelse af beløb pr. barn. Det vurderes, at det påkrævede budgetløft på ca. 3.500 – 4.000 kr. pr. barn på årsbasis i givet fald vil udgøre ca. 70 mio. kr., samlet for dagtilbud, hvoraf 13 mio. kr. vil blive finansieret af en forøgelse af forældrebetaling med afledte udgifter til friplads og søskenderabat således, at den skattefinansierede nettomerudgift vil udgøre ca. 56 mio. kr.

Med venlig hilsen

Thomas Medom
rådmand

/

Tanja Nyborg
direktør